

---

# DE MEERVAART

Theater de Meervaart staat aan het begin van een grote uitbreiding. De gemeenteraad heeft in 2019 ingestemd met de bouw van een nieuw theater aan de Sloterplas om de huidige Meervaart te vervangen. De periode 2017-2020 was voor de Meervaart een dynamische tijd waarin de nadruk lag op expansie. De komende periode ziet de Meervaart als een tijd van aanscherping en verdieping. Consolidatie van wat werkt en afscheid nemen van wat niet werkt. Het podium wil een voorloper zijn in het aantrekken van mensen buiten het reguliere theaterpubliek en in het geven van een plek aan nieuwe verhalen over Amsterdam en Nieuw-West.

De Meervaart is een allround theater en daarnaast steeds meer een plek waar voorstellingen gemaakt worden. Voor de programmering blijft de Meervaart het podium waar zowel het aanbod van vrije producenten als gesubsidieerde voorstellingen te zien zijn. De rol van programmeur van de Meervaart wordt steeds meer die van programmamaker. Naast voorstellingsselectie neemt de programmeur de verantwoordelijkheid voor verbindende activiteiten, contextprogrammering en presentaties. Zo worden er bijvoorbeeld bij de voorstellingen van Nasrdin Dchar iftar-maaltijden en lezingen aangeboden.

Er komt meer aandacht voor profielvoorstellingen. Hierbij gaat het onder meer om de voorstellingen van de huisgezelschappen, met wie de Meervaart de samenwerking voortzet en wil versterken. Bij de eigen (co)producties kiest de Meervaart voor verhalen die een rol spelen in de belevingswereld van Amsterdammers. Zo ontwikkelt de Meervaart onder de noemer Amsterdamse Helden zaalproducties over bekende Amsterdammers als Eberhard van der Laan, Johan Cruijff en Abdelhak Nouri. De Duik wordt een beeldende muziektheatervoorstelling voor de hele familie en voor het Ud Festival, gepland voor 2022 en 2024, werken nationale en internationale ud-spelers (de voorloper van de Europese luit) samen met Nederlandse ensembles en orkesten aan nieuw repertoire. De komende kunstenplanperiode staat voor de Meervaart in het teken van het nieuwe gebouw, dat volgens de planning in 2025 de deuren moet openen.

De Meervaart heeft een uitgebreid educatieprogramma dat wordt uitgevoerd in het nabijgelegen Talentenhuis en op locaties in de buurt. In het hoofdgebouw van de Meervaart zit Meervaart Studio, een eigen ruimte voor jongeren (15-25 jaar) die onder begeleiding van artiesten en kunstenaars leertrajecten volgen op het gebied van dj-vaardigheden, zang, streetdance, choreografie en videobewerking.

## ADVIES

### Artistiek belang

Het programma-aanbod van de Meervaart, een combinatie van mainstream vermaak en urgente voorstellingen, is veelzijdig, veelkleurig én van hoog artistiek niveau. De Amsterdamse Kunstraad heeft waardering voor de bijzonder brede mix van stijlen, disciplines en genres. Zo staan de grote namen van het Nederlandse cabaret in de grote zaal voor een breed publiek, treden internationale Gnawa-bands op tijdens Gnawa Night en worden er voor liefhebbers van Surinaamse kaseko muziek- en dansvoorstellingen ten tonele gebracht. Er zijn weinig podia waar zo breed wordt geprogrammeerd.

De Meervaart heeft een theaterfunctie, die veel verder reikt dan Nieuw-West. Er vinden onderscheidende premières plaats en de sfeer is er open en aangenaam. In de programmering is veel ruimte voor cross-overs, vanuit de terechte constatering dat genreonderscheid aan relevantie inboet. De ambitie maatschappelijk relevant te zijn ziet de kunstraad terug in de coproducties met huisgezelschappen en in de programmering van maatschappelijk geëngageerde gezelschappen. De Meervaart krijgt door deze goedgekozen samenwerkingen een krachtiger, eigen profiel.

Wat de huisgezelschappen betreft, valt het de kunstraad op dat de Meervaart niet zozeer nieuwe keuzes maakt, maar doorgaat op de ingeslagen weg. De instelling blijft trouw aan vier van de vijf huisgezelschappen en consolideert en verdiept de samenwerking. George & Eran Producties, Jakob Ahlbom Company, Amsterdams Andalusisch Orkest en ICK Amsterdam gaan ook onderling meer relaties aan en dragen mede daardoor bij aan de stevige uitstraling van de Meervaart.

De dansprogrammering biedt een mooi breed palet aan vormen, genres en stijlen, toegesneden op de doelgroep(en) van de Meervaart, maar is niet heel spannend. Een brede visie op de dansprogrammering ontbreekt. Natuurlijk is er een nauwe samenwerking met huisgezelschap ICK, die mede zorg draagt voor het dansaanbod van de Meervaart. Daarnaast beleeft de Junior Company van Het Nationale Ballet haar premières in de Meervaart en er is enige ruimte voor moderne en hedendaagse dans. Over urban dans is de instelling meer uitgesproken. De Meervaart heeft oog voor ontwikkelingen en de hele keten, van beginnend talent tot excellent, is te vinden binnen de eigen activiteiten en programmering. Het programmeren van een internationaal gerenommeerd festival als Breakin' Convention is hier een goed voorbeeld van.

De kunstraad heeft qua muziekprogrammering veel vertrouwen in de samenwerking met huisgezelschap, het Amsterdams Andalusisch Orkest. De kunstraad dicht dit orkest veel kwaliteiten toe en ziet dat de concerten een uiteenlopend publiek trekken. Het orkest speelt toegankelijk repertoire, soms met een herkenbaar niche-geluid, en munt uit in de samenwerking met uiteenlopende partners. Ook over de samenwerking met andere (Amsterdamse) ensembles, zoals Cappella Amsterdam, is de kunstraad enthousiast. In de brede programmering van de Meervaart wordt

aan verschillende muziekgenres en (interdisciplinair) muziektheater een podium geboden.

Hoewel het filmprogramma van Oxville Cinema pas in oktober 2018 van start is gegaan, spreekt er een duidelijke visie uit. De ambitie is een brede filmprogrammering die varieert van arthouse en documentaires tot blockbusters.

De filmprogrammering wordt regelmatig voorzien van randprogrammering, zoals Freedom Fields en Klanken van Oorsprong. Het idee om de filmprogrammering beter te laten aansluiten op de brede Meervaart-programmering, valt in goede aarde bij de kunstraad. Desalniettemin had de kunstraad graag meer willen lezen over de samenwerking met Oxville Cinema, vooral omdat de Meervaart met Oxville Cinema het enige filmhuis in Nieuw-West in huis heeft.

## Belang voor de stad

Naar aanleiding van de première van de voorstelling Jihad van Liefde schreef rapper en schrijver Massih Hutak dit voorjaar een column in Het Parool met als titel De Meervaart is het mooiste theater van Amsterdam. De kunstraad vindt dat de columnist de Meervaart terecht een groot compliment maakt. Het theater speelt een belangrijke rol in de stad. De Meervaart vervult zowel een culturele als een maatschappelijke rol. Van het vieren van een verjaardag tot het fungeren als vertrekpunt van de bussen die naar de onderwijsstaking in Den Haag gaan: het gebeurt allemaal bij de Meervaart.

Het podium spreekt al jarenlang een breed publiek aan en het verleidt mensen vaak tot een eerste theaterbezoek. Niet alleen uit de eigen wijk, maar van ver daarbuiten. De 'nieuwe publieksgroepen' zijn voor de Meervaart allang niet nieuw meer, constateert de kunstraad. Het theater trekt al jaren een divers publiek. Een publiekswerker vergroot de *outreach* door specifieke publieksgroepen te benaderen die de Meervaart nog niet of beperkt bereikt. In dat verband vindt de kunstraad de voorgenomen programma's rondom grote Amsterdamse helden, zoals Eberhard van der Laan, Johan Cruijff en Abdelhak Nouri, een goede vondst.

De Meervaart doet veel aan educatie, participatie en talentontwikkeling en biedt zowel binnen- als buitenschoolse activiteiten aan. Zo worden er met huisgezelschap ICK interessante lesprogramma's ontwikkeld. De kunstraad is enthousiast over de functie die de Meervaart daarmee binnen de keten van (dans)talentontwikkeling inneemt. Met Meervaart Jong en Meervaart Studio is een doorgaande lijn voor danseducatie ontwikkeld voor jeugd en jongeren in het nabijgelegen Talentenhuis.

Het Talentenhuis en Meervaart Studio kennen een lange geschiedenis en trekken veel deelnemers uit de wijk en daarbuiten. De samenwerking van Meervaart Studio met de Nederlandse Filmacademie is kansrijk, omdat we leven in een beeldcultuur en film een mooi vehikel kan zijn om jongeren voor (film)kunst te enthousiasmeren.

In het ondernemingsplan wordt ook ruim aandacht besteed aan het ondersteunen van jong muzikaal talent uit Nieuw-West. De kunstraad vindt het een goede keuze om de producties die het resultaat zijn van de talentprogramma's voornamelijk in het theaterpand uit te voeren en zo de drempel voor potentiële publieksgroepen uit het stadsdeel te verlagen.

De keuzes voor groot- en kleinschalig aanbod zijn illustratief voor de wijze waarop de Meervaart de rollen van zowel regioschouwburg als buurttheater met elkaar weet te verenigen. Steeds vaker neemt de instelling een discoursvormende rol in het Amsterdamse theaterlandschap op zich; de Dag van de Mime is daar een voorbeeld van.

## Uitvoerbaarheid

Met het benoemen van Yassine Boussaid als directeur en Pieter Jan Willems als zakelijk directeur – beiden waren al langer werkzaam voor de Meervaart in een andere functie – beschikt de Meervaart over een degelijk managementteam waar de kunstraad vertrouwen in heeft. Zij zijn zeker in staat te consolideren wat de Meervaart de afgelopen jaren tot stand heeft gebracht. De nieuwbouw is een tijdelijke, maar forse taak erbij en een heel andere tak van sport. Voor de begeleiding van dit grote project adviseert de kunstraad extra capaciteit vanuit de gemeente beschikbaar te stellen om in opdracht van de Meervaart-directie de gesprekken met architecten, aannemers en vergunningverleners te voeren.

Dat de Meervaart anders gaat werken, met een zogeheten buddy-aanpak waarbij de afdelingen marketing en programmering nauwer aan elkaar gekoppeld worden, vindt de kunstraad een spannend idee. Een intensievere samenwerking kan iets nieuws opleveren.

Hoewel er op de korte termijn en met de nieuwbouw in zicht geen grote investeringen worden gedaan, staat er in het ondernemingsplan dat de Meervaart zowel in de Rode als in de Blauwe Zaal de luidsprekers gaat vervangen. Dat is een goede zaak, want de geluidskwaliteit van versterkte muziek is in deze zalen onder het niveau dat het publiek tegenwoordig gewend is.

Het valt op dat de Meervaart in de aanvraag te weinig uitgesproken is over het hanteren van de Fair Practice Code. Van een instelling met deze omvang wordt op dit vlak meer verwacht. In het advies in aanloop naar het huidige Kunstenplan (2017-2021) maande de kunstraad tot terughoudendheid bij het uitbreiden van de formatie. Desondanks is er de afgelopen vier jaar fors meer personeel aangetrokken en is de Meervaart voornemens nog verder uit te breiden. De kunstraad vraagt zich af of dit wel verantwoord is.

## Diversiteit en inclusie

Diversiteit is bij de Meervaart goed verankerd in de organisatie (personeel), de programma's, het publiek en de partners. Het valt daarbij wel op dat de raad van toezicht monocultureel is. Hier zou de Meervaart meer aandacht aan kunnen schenken. De kunstraad prijst de instelling voor het feit dat het een jonge directeur met een Marokkaanse achtergrond heeft aangesteld. Culturele diversiteit op directieniveau is in Amsterdam nog een uitzondering, meer instellingen zouden dit voorbeeld kunnen volgen. Wel valt het de kunstraad op dat er in de plannen een ondervertegenwoordiging is van vrouwelijke makers en artiesten.

De verschillende publieksgroepen komen al bij de Meervaart over de vloer. De volgende stap, zo schrijft de Meervaart, is dat ze ook tegelijkertijd in huis zijn en zich bewust zijn van elkaars aanwezigheid. Dit vindt de kunstraad een goed voornemen, al blijkt uit het ondernemingsplan niet precies hoe de Meervaart dit wil bewerkstelligen.

---

De Meervaart geeft aan te gaan onderzoeken hoe het nog inclusiever kan werken en werkt aan aanbod voor kinderen met een beperking.

---

De Meervaart wordt op naam in de Amsterdam Bis 2021-2024 opgenomen.

Huidig	€ 2.789.085
Huidig 2020*	€ 2.814.187
Gevraagd	€ 3.821.000
Advies	€ 2.814.187

\*inclusief (eenmalige) 0,9% compensatie nominaal in het jaar 2020

---